

مروری جدید بر تئوری های کانتینیومی وابسته به اندازه با رویکرد نانو

ابوذر سجادیان^۱، مازیار جانقربان^۲^۱ دانشگاه آزاد اسلامی مرودشت، abuzar.sajjadian.cr7@gmail.com^۲ دانشگاه آزاد اسلامی مرودشت، maziar.janghorban@miau.ac.ir

چکیده

اصولاً از یک دیدگاه شاید بتوان تئوری های کانتینیومی را به دو دسته تقسیم کرد. یک دسته تئوری های کانتینیوم کلاسیک می باشد که برای عموماً ساختارهای ماکرو جواب می دهد. دسته دیگر تئوری های کانتینیومی هستند که اثر اندازه را لحاظ می کنند و برای آنها کاربردهای متعددی از جمله مطالعه نانو ساختارها می توان در نظر گرفت. در مقاله حاضر مروری جدید بر برخی از تئوری های کانتینیومی دسته دوم ارائه خواهد شد

واژه های کلیدی

کانتینیوم کلاسیک، کانتینیوم وابسته اندازه، نانو ساختارها

مقدمه

برای بیش از یک قرن تئوری کانتینیوم کلاسیک مانند تئوری الاستیسیته و پلاستیسیته در بسیاری زمینه های گوناگون مهندسی مکانیک و عمران و... مورد استفاده قرار گرفته است. در ابتدا این تئوری برای ابعاد متر و میلی متر بدست آمده بودند تا پرسه ها و پدیده های تغییر شکل را که با چشم غیر مسلح دیده می شوند مطالعه کنند ولی در قرن گذشته این تئوری ها برای مطالعه پدیده های که شامل مقیاس اتمی می شوند مثلاً در نانو مهندسی مواد یا پدیده هایی در مقیاس نانو بودند مثلاً نانولوله ها یا حتی در مقیاس بسیار بزرگ زمین لرزه مورد استفاده قرار گرفته اند. شواهد تجربی و آزمایشگاهی نشان می دهد که این تئوری ها جواب های دقیقی در مقیاس نانو یا ماکرو به ما نمی دهند. تئوری الاستیسیته و پلاستیسیته استاندارد قادر به لحاظ کردن اثر اندازه نیستند در صورتی که بیش تر اشاره شد که در مقیاس نانو این اثر اهمیت زیادی دارد. ضمناً نقص این تئوری های استاندارد تنها به همین مسئله بر نمی گردد و این تئوری ها در بحث مدل سازی نیروی خای متمرکز و ترک ها و... با مشکلاتی مواجه هستند. دلایل این نقایص در یک جمله این است که

این تئوری ها طول داخلی^۱ را صرف نظر کرده اند [۱]. در ابتدای امر برادران کسرات^۲ قدم مهمی در کانتینیوم برداشتند و سپس از سال ۱۹۶۰ به بعد بر پایه کار آنها مقالات متعددی در زمینه این کانتینیوم جدید ارائه شده است از دید مهندسی یکی از مشکلات اساسی این تئوری پیچیدگی بالای آنها بود که با تعداد زیادی پارامتر همراه بودند [۲]. به منظور محاسبات در بعد نانو نیازمند اعمال اثر اندازه در روابط حاکم می باشیم. در این مقاله از به معرفی تئوری گرادیان کرنشی خواهیم پرداخت که اثر اندازه را در قالب پارامتری در روابط مربوط به خود می آورند.

۱- تئوری گرادیان کرنشی آیفانتیس^۳

از دهه ۱۹۹۰ به بعد که آقای آیفانتیس یک مدل ساده ارائه داد که فقط با یک پارامتر اضافی طول داخلی را لحاظ کرد. این پارامتر اضافه در معادله مشخصه لحاظ شده است. این تئوری به تئوری گرادیان کرنشی نام گرفت [۳].

۱-۱- تئوری گرادیان کرنشی با یک پارامتر

این تئوری را اگر چه از تئوری های گذشته می توان به دست آورد ولی آیفانتیس را شاید بتوان جز اولین اشخاصی دانست که این تئوری گرادیان کرنشی به کارهای عملی نزدیکتر کردند. دقت شود که این تئوری به تنهایی قادر نیست نانو ساختار را مطالعه کنند اصولاً این تئوری جای نشین رابطه هوک می شود. همانطور که ما قادر نیستیم با قانون هوک ماکرو مورد مطالعه قرار دهیم با این تئوری نیز نمی توانیم یک نانو را مدل سازی کنیم بلکه باید این تئوری با تئوری دیگری ترکیب کنیم تا بتوان یک نانو ساختار را بررسی کرد [۴]. رابطه هوک بدون در نظر گرفتن اثر اندازه به قرار زیر است:

¹ Internal Length² cosserat³ Aifantis Strain Gradient Theory